

Merkeziyetsiz İnternet Mümkün Mü?

Güneşli ıslıl ıslıl bir sabah uyandığınızı hayal edin.

Facebook hesabınıza bakıyorsunuz ve görüyorsunuz ki facebook kapanmış.

İnstagrama bakıyorsunuz o da ne, instagrama da erişim yasağı konulmuş. Twitter, youtube gibi platformlara da giremiyorsunuz. Bu çok kötü hissettirebilir. Ancak Çin’ de şu an da olan tam da bu. Bu ülkede birçok sosyal platform yasaklanmış durumda. Ve bu yasaklanma durumu internetin merkezi özelliği devam ettikçe diğer bütün ülkeler içinde bir ihtimal dahilinde bulunmaktadır. Hayatımızda büyük bir yer kaplayan internetin ülkelerce nasılda kolay yasakladığını anlayabilmek için gelin çalışma şeklini anlamaya çalışalım.

Diyelim ki bir web adresine gitmek istiyorsunuz. Öncelikle

bir alan adı sunucusuna yönlendirilirsiniz, o da sizi bir yer sağlayıcıya yönlendirir ki bazen bu yer sağlayıcı sizi başka bir yer sağlayıcıya daha yönlendirir. Yani her adımda başka bir kontrol mekanizmasına da tabii

olursunuz. Bu durum bizi uzun süren bekleme sürelerine mecbur etmenin yanında gizlilik konusunda da şüpheye düşürmektedir. Ülkeler bu kontrol mekanizmalarında sizi isterse ulaşmak istediğiniz adrese gitmekten alıkoyarak interneti sansürleyebilir. Örneğin Çin’ de bir dünya genelinde popüler olan birçok uygulama günümüzde yasaklanmış durumdadır. Öyleyse, bu yasakların hayatımızı daha fazla etkilemesini nasıl önleyebiliriz?

Gelecek birçok teknolojiyi bize armağan etmek için beklerken

interneti de hem daha özgür hem de daha güvenli bir şekilde kullanabilmemiz için bir yol sunabilmeli diye düşünebilirsiniz. Evet, bu aslında mümkün. Tıpkı Bitcoin gibi merkeziyetsiz bir şekilde var olan kripto paraların halihazırda kullandıkları yöntemlerle gelecekte belki de merkeziyetsiz bir internet kullanabiliriz.

Merkeziyetsiz bir kripto para içerdiği özel problemleri

çözebilen bir çok bilgisayarın bağlı olduğu bir ağda yaşar. Bu ağda problemleri çözen her bilgisayar bir ödül kazanır ve yapılan işlemi onaylayarak ağa yeni bir bilginin eklenmesini sağlar. Yeni eklenen bilginin doğruluğunu ağda bulunan bilgisayarların en az yarısından bir fazlasının doğrulaması gerektiğinden dışarıdan yapılabilecek herhangi bir saldırı tehlikesine, özellikle de ağdaki bilgisayar sayısı tıpkı Bitcoin’de olduğu gibi arttığı zaman, karşı koymak oldukça kolay olacağından bu sistem oldukça da güvenli olacaktır.

Merkeziyetsiz sistemler insanlar arasında kabul gördükleri

zaman hem kullanışlı hem de oldukça güvenli olabilmektedirler. O zaman merkeziyetsiz bir internetin hayalini kuralım. Böyle bir internet bilgisayarlarımızı

kullanarak web sitelerini saklamayı deneyecektir. Örneğin 200 ziyaretçiniz varsa web siteniz bu 200 kişinin bilgisayarında barındırılabilir. Web site güvenlikleri açık anahtarlı şifreleme yöntemi ile sağlanarak sadece site sahibinin o sitede değişiklik yapabilmesine imkan tanınabilir. Böylece bu ağdaki ziyaretçiler hem ağın gelişimine destek olup hem de güvenli ve sansürsüz bir internet keyfi yaşayacaklardır.

Yukarda bahsettiğim fikir Macaristan’lı internet aşığı Tamas

KOCSİS tarafından ortaya atılan ve oldukça futuristik olan fikirlerden biriydi.

Kendi kendini geliştirerek bir çok projeye imza atan Tamas KOCSİS özellikle internet dünyasında karar vericilerin çoğu zaman keyfi davranmasından

şikayetçi. Daha özgür ve daha güvenli bir internet deneyimini bizlere sunmak için ZERONET adında bir projeyi de hayata geçirmiş. Bu proje ile interneti merkeziyetsiz bir şekilde kullanma şansı elde edebilirsiniz. Henüz gelişme aşamasında olmasına rağmen günden güne büyüyen proje belki de zamanla adından daha çok söz ettireceğe benziyor.